

NAJZAD AKADEMSKO POZORIŠTE U NOVOM SADU

... pred sobom broj devetnajst, na prvom spratu Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, već dva nedeljna prepodnevna je vrlo živo. Sve skupa bi oku ili kameri izgledalo otprilike ovako...

... u tesnom holu oko dvadesetak mladih ljudi i devojaka. Različito obučeni, raznih manira i osobnosti imaju jednu zajedničku karakteristiku —

oči... Jeste, malo povišena temperatura, malo suzdržaniji glasovi nego inače, malo nekog nagoveštaja u pokretu i gestu i — ništa više!... Kao, recimo, pred konjske trke...! Mislim na kladionice! Isve je ipak normalno i samo pomalo neobično! ali — oči!... Bilo je tu dvadeset pari očiju koje su živle svojim životom... i to životom istine! One nikad ne mogu da slažu... oči! A te oči nosili su u sebi — strah!

Audicija! Naime, rekli su im da po nešto pripreme i dodju na... audiciju (kako je to glupa stvar ići na audiciju!) jer će možda biti primljeni na...

oči!... sreo sam jednom takve oči u vrapca, u januarsko vreme, kad je došao na moj nezamrnuti prozor. Video sam to isto i u oimajednoglikara koji mi je pričao kako ne ume da slika... Ima u tim očima toliko strave, snova, života i neizvijenih želja kao u očima mlade košute februarskog sunčanog sjaja... da li će doći pravi!...

... i još jedna uporna želja ih je vezivala: biti što hladnokrvniji, nezainteresovaniji i — samopouzdaniji!

... uostalom kao i pred tolikim ispitima života — praktičnog!...

... i to kad se čeka na trenutak ispita. A kad se izadje... oči!... prazne, tupe, pokradene, isisane — i tako da nemogućnosti razočarane... Ništa u njima! Ni zadovoljene želje, ni ispunjenih snova, ni opravdanja života, ni ispunjenje radosti... samo nekakav tupi vapaj za zaštitom i smirenjem — verovatno za majčinim krilom...!

A u sobi broj devetnajst — mandarini! Dalaj Lama! Trust mozgoval Gore, brda, planine i — sveznanje!...

... i sad ti udješ unutra u veličanstvenu i ogromnu staklenu dvoranu koja je krcata i prepuna nekih strašno neobičnih ljudi. (Soba 4x4, dva prozora i pet člana komisije)... udješ i čak s onog kraja sale, kao eho, začuješ glas... koji se pretvara u glas i... postaje sve više reč!

I trl dana ti ne prija ni san ni jelo ni svakodnevne radosti ni igra ni zabava ni devojka!... a u srcu će ostati večno urezana uspomena na — audiciju!...

*

To je dobro. Imaćemo pozorište i u njemu ljude koji su izdržali i najgore i najteže — jer publika nikad nije ispit ni tortura već... zadovoljene želje, ispunjeni snovi i suština radosti Talijine umetnosti. Njih dvadeset i četvoru pokušaću da ispune smisao i bit svog zajedničkog rada i izgaranja u jednom društvu čiji su zadatci etičko-principijelni, moralno-savremeni, društveno-socijalni, estetsko-naturalni i suštinsko — ISTINITI... Možda nešto novo, možda ponešto i staro ali sigurno podosta — mlado!

... pozorište je počelo da živi — a to je dobro!

BORIS KOVAČ

Na dnu

Nekoliko zrna
oljuštenih bez košuljice
nekoliko zrna
na dnu.

Samo glavica goluba
na dnu crvenog okeana
sa kljunom
sa slanim tragom prstiju
na dnu okeana
i ništa
na dnu.

Na to dno
potonula je glava devojke
sa dva staklena klikera
da se deca igraju
a meni da klize
po moždanim vijugama
u beskraj
sa raspuknutim usnama,
da mravi grade vodopoje svoje
a ja
da pijem krv,
sa prerezanim grkljanom
da se zmiје u njega uvlače
a ja
da proklinjem čelik
sa plodnom njivom
što je radjala teško klasje
a sad se s njega krune
poslednja crvena zrna
da se
voseju.

VERA MILANOVIĆ

To je jedan gradski konj

To je jedan gradski konj
On nikad nije video polja.
On se nikad nije utrkivao sa vetrom.
On nikad nije njuškao na sunce.

To je jedan gradski konj.
On nikad nije jurio proplankom.
On nikad nije gonio ženke.
On nikad nije gazio travu.

To je jedan gradski konj,
koji je u ovome gradu vozio kola
od železničke stanice do skladišta,
i u tome nema ništa značajno za nas
jer je to jedan gradski konj

/ljude,
koji razmišlja o sebi
zagledan na trotoar po kome pljušti
/kiša
Ljubomir TEŠIĆ

Treba poći

Treba poći kroz meke kaiše brazda
Dok magla ljubi ispruženu šaku polja
I vetar tiho priča sa lišćem
Treba poći kroz meke kaiše brazda
Dok njive snevaju zamahe otvrdlih
/ruku

I pesmu punih seljačkih kola
Pa s pogledom zapletenim u sitne
Čestice zemlje pronaći mrvice hleba
Pa u obrisima stopa ljudi i konja
Pronaći smisao za lepotu našeg trajanja
Treba poći kroz meke kaiše brazda.

Rade TOMIĆ